

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до дипломної роботи

освітньо-кваліфікаційного ступеню

«магістр»

на тему:

**Творчі інтерпритації в елементах інтер'єру
громадських приміщень (на прикладі
декоративної композиції «Людського буття
таємниці душі своїй я відкриваю»)**

Виконала: студентка II курсу, групи
ДПМ-61

спеціальності 023 «Образотворче
мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»

Позняковська Ольга Вікторівна

Керівник: канд. пед. н., доц. Ганжа М. В.

Рецензент: канд. пед. н., доц. Баліка Л. М.

Рівне-2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	10
РОЗДІЛ 1. ТВОРЧІ ОСНОВИ МИСТЕЦТВА ДИЗАЙНУ.....	13
1.1. Мистецтво як фактор духовного розвитку особистості.....	13
1.2. Вплив предметної творчості на композицію інтер'єру.....	18
1.3. Двері як один зі стилеутворюючих елементів інтер'єру.....	22
РОЗДІЛ 2. ЗАДУМ І ПРОЕКТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ.....	26
2.1. Задум та створення ескізної бази дипломної роботи.....	26
2.2. Образні асоціації та пошук композиції художнього твору.....	28
2.3. Проектна частина та загальні художні вирішення.....	32
РОЗДІЛ 3. ТЕХНОЛОГІЯ ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ В МАТЕРІАЛІ.....	34
3.1. Технологічні етапи та важливі аспекти виконання роботи в матеріалі..	34
3.3. Проведення розрахунків витрат для виготовлення творчої роботи.....	39
ВИСНОВКИ.....	41
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	43
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Декоративно-прикладне мистецтво здавна відіграло велику роль у соціальному та духовному житті людей. Воно сприяло розвитку мистецтва та побуту, розвивало людське творче мислення, його оригінальність, ідеологічність. Мистецтво виникло ще в доісторичні часи, коли людині щоденно доводилось боротися за своє існування. Саме воно допомогло нашим далеким пращурам осмислити дійсність, зрозуміти своє місце у такому суворому і складному світі. Первісне мистецтво відображало релігійні уявлення давніх людей і мало виразний обереговий характер, коли зображення, спів, пантоміма мали містичне значення і повинні були забезпечити вдале полювання, вберегти життя. Тож творячи і сприймаючи художні образи, люди розвивалися духовно, емоційно, естетично та розумово, а відтак, ставали сильнішими. Вже тоді людина захоплювалася красою і прагнула прикрасити своє помешкання. Художнє прикрашання предметів побуту і стає основою декоративно-прикладного мистецтва. За допомогою декоративно-прикладного мистецтва митці висвітлюють свої думки, враження, мрії.

Обґрунтування теми дослідження. Тема людської душі хвилює людство протягом усього його існування. Відносини є однією з найбільш невизначених сил, що формують наше життя. Але як і раніше, духовний світ людини, його естетична сутність, це, мабуть, одна з найменш пізнаних наукою сфер життя на Землі. І саме тому неможливо дати чіткого визначення вищим людським почуттям. Цьому питанню присвячено багато праць філософів та науковців. Зокрема Сократ[49], Платон «Федот»[49], Аврелій (Блаженний) Августин «Про безсмертя душі»[46], Берклі Джордж «Трактат про основи людського пізнання»[7], Гізель Інокентій «Про істинну віру»[27], Могила Петро «Книга душі, нарицаемое злото»[48], Сакович Касіян «Трактат про душу»[27] та ін.. Ми дійшли думки, що для художника вивчення такого поняття, як «людська душа» є важливим, адже таким чином формується

розуміння та бачення всього що нас оточує. У нашій дипломній роботі ми інтерпритуємо двері, як двері в «людську душу», тому що вони являються важливим елементом інтер'єру, з яким ми стикаємось по декілька разів на день усе своє життя не надаючи цьому великого значення. Такий же механізм працює з людьми – ми самі вирішуємо кого пускати в свою душу, а кого ні. Часом це робиться не свідомо, але має велике значення, тому що таким чином ми формуємо своє життя.

Мета роботи є створення дверного полотна як художнього твору, що несе філософське навантаження виконує декілька функцій.

У відповідності до мети визначено такі **завдання**:

1. Опрацювати науковий та художній матеріал стосовно обраної теми.
2. Розробити ескізну базу та затвердити остаточний, на основі якого створити проект.
3. Виконати творчу частину в матеріалі, застосовуючи необхідні технологічні операції.
4. Провести розрахунки затрат на виготовлення твору.
5. Підсумувати весь опрацьований матеріал у висновках.
6. Підготувати та оформити джерельну базу та додатки.

Об'єкт дослідження – засоби формотворення інтер'єру громадських приміщень з інтерпритацією філософської ідеї.

Предмет дослідження – двері як один зі стилеутворюючих елементів інтер'єру.

Методологічна основа дослідження :

- аналіз літератури по обраній темі;
- аналіз та порівняння видів декоративного мистецтва;
- аналіз та узгальнення сучасної практики оформлення інтер'єрів з акцентом на дверні конструкції.

Практичність роботи полягає в тому, що вона буде доповнювати інтер'єр корпусу №1 РДГУ. Робота має конкретне місце призначення, а саме

вхід на кафедру образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва РДГУ.

Творча новизна роботи полягає у тому, що ми створили свою неповторну роботу на базі опрацьованого нами теоретичного та ілюстративного матеріалу за допомогою поєднання декількох технік. В ході дипломної роботи ми узагальнили весь опрацьований теоретичний матеріал і спробували розкрити глибинну та сутність ідеї. Під час написання пояснювальної записки, виконання ескізів та роботи в матеріалі, була опрацьована різноманітна література.

Апробація результатів дослідження. Матеріал теоретичної частини дипломної роботи були апробовані на 3 Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Український та європейський мистецькі простори: історія, теорія, практика» (Рівне, РДГУ. 23-24 жовтня 2019 р.)

Публікації :

О. Позняковська «Двері як один зі стилеутворюючих елементів інтер'єру» Український та європейський мистецькі простори: історія, теорія, практика: Тези III Всеукраїнської науково-практичної конференції / упоряд. О.А.Сташук, Л. В. Крайлюк. – Рівне: РДГУ, 2019. 220 с.

РОЗДІЛ 1. ТВОРЧІ ОСНОВИ МИСТЕЦТВА ДИЗАЙНУ

1.1. Мистецтво як фактор духовного розвитку особистості.

Протягом усієї історії сфера духовного життя й духовної культури людини розглядається як постійна цінність, що служить розвитку людського в людині, акумулює багатовіковий досвід, за допомогою якого людське життя виявляє своє значення. Формування цінностей духовної культури, обмірковування нових ідей, поглядів, теорій, принципів допомагає особистості виробити власну палітру ставлень до зовнішнього світу й до себе самого. У пошуках засобів розвитку духовності людини мистецтво якнайкраще дозволяє особистості наблизитись до вершин усвідомлення цього поняття. Як відомо, мистецтво є старовинною формою духовної активності людини. Духовну активність розглядаємо як фактор, що дозволяє людині перемогти себе як кінцеве єство за допомогою творчого акту побудови та пізнання. Художня творчість супроводжує людину на всіх етапах її розвитку як духовної істоти. Художня творчість – це не лише форма духовної активності, а духовно-практична діяльність людини. Тому можна стверджувати, що в художньому відтворенні цінність має не лише його результат, але й сам процес. Розширюючись, сприйняття збуджує всі резерви пам'яті, емоції та здібності людини [8, с. 31]. Мистецтво – одна з форм суспільної свідомості; вид людської діяльності, що відбиває дійсність у конкретно-чуттєвих образах, відповідно до певних естетичних ідеалів пізнання і відтворення світу через почуття та переживання [35; с. 121]. Душа – супутниця життя. Її наявність – свідоцтво завершеності тіла, здійснення можливості життя [44, с. 396]. З усього різноманіття людина вибирає для душі те, що їй найбільш близьке, що дає поживу її розуму і почуттям. От чому в неофіційних

анкетах завжди є запитання про улюблену книгу, про улюбленого композитора і т.п. В області мистецтва критерій «любимо – не любимо», «подобається – не подобається» відповідає тому, наскільки твір майстра співзвучний нашому світовідчуттю, які струни в нашій душі він зачепив. Нам відомо, що мистецтво народилося разом з homo sapiens. Розумною людина стала, коли почала діяти, створювати. Спочатку предмети, необхідні для житла, полювання, хліборобства. Але розумній людині недостатньо бути ситою і жити в теплі. Тоді і народилася творчість, якої вимагала душа. А це вже і є мистецтво.

У першу чергу, ми думаємо, душа самовиражалася у творчості, а це – ігри, співи, малюнки. Поступово розвивалися нові види мистецтва. Сьогодні людина вже не мислить себе без поетичного слова, театру, живопису, художніх виставок. У мистецтві людина знаходить і нові знання, і відповіді на життєво важливі питання, і заспокоєння від повсякденної метушні, і насолоду. Справжній витвір мистецтва завжди співзвучний думкам читачів, глядачів, слухачів. Людство нагромадило в галузі мистецтва величезні багатства. Вони невичерпні. В усіх музеях світу побувати неможливо, усі симфонії, сонати, опери не прослухати, усі шедеври архітектури не переглянути, усі романи, поеми, вірші не перечитати. Та й ні до чого. З усього різноманіття людина вибирає для душі те, що їй найбільш близьке, що дає поживу її розуму і почуттям. Людське вподобання відповідає тому, наскільки твір майстра співзвучний нашому світовідчуттю, які струни в нашій душі він зачепив [43, с. 396].

Мистецтво несе за собою своєрідну красу, яка буває як суб'єктивною так і об'єктивною, викликає масу емоцій, які можуть змінюватись, причину цих змін часом неможливо назвати, а самі зміни описати. Влучною, на наш погляд, є думка Олени Борисенко:

“Словами не покажеш душу,
Словами не розкажеш суть –
Художні засоби примусять
Всю техніку майстрів збагнуть.”

Чи завжди ми вміємо вчасно розпізнати, чого насправді хочемо, що зробить нас по-справжньому щасливими. Які ж двері все-таки відкрити. Ліворуч підеш, направо підеш... І так далі. Вибір завжди складний, тому що важко відразу представити, що ж там чекає на тебе, за цими дверима. Але ж і буває таке, що лиходійка-доля просто вирішила пожартувати і переплутала таблички на дверях. А ти вірячи своїм очам з першого разу відкриваєш ті двері, на яких табличка привабливіша, і розписано більш детально зміст того, що очікує за цими дверима. Дуже важливо в житті визначитися, які двері відкривати, а які й не варто, тому що закрити потім буде важко, а може навіть і неможливо. Це вже кому як пощастить.

Двері здатні привертати нашу увагу своєю неймовірною красою і загадковістю, дизайнерськими рішеннями і стилем, в той же час вони є джерелом натхнення для створення нових творів мистецтва. Власне це ми і намагаємось досягти в нашій роботі. У нашому звичному розумінні двері – це те, що відкриває або ж зачиняє вхід куди-небудь. Вхід в квартиру, будинок, кімнату, магазин, в машину. Тобто те, подолавши яке ви досягаєте мети зайти кудись або вийти десь. Яка непроста двозначність. Адже можна побачити за цими нехитрими формулюваннями цілу філософію.

А скільки афоризмів пов'язано з дверима. Двері в нове життя; піти, голосно грюкнувши дверима; стукають у відчинені двері. Це ще не повний список виразів, в яких головну роль грають саме вони – загадкові двері. Ось навіть якщо згадати казки з дитинства, то і там двері завжди виконували якусь особливу місію. Відкривання дверей в казках завжди оточувалось ореолом загадковості, фантастичності, очікуваності чогось надзвичайного і цікавого. З давніх-давен людині здавалося, що існують двері в інший світ, світ духів і потойбічних явищ, які відділялися від нашого світу всього лише за допомогою знову ж загадкових дверей. Чарівних дверей, які вели в світ невідомого, але звабливого. Інша справа, що не завжди очікування виправдовуються і недавнє бажане стає бажаним в реальності, зараз.

Двері – це завжди таємниця. Вони служать своєрідним натяком на те, який світ за ними ховається, а деякі з них з повним правом можуть називатися творами мистецтва. У сучасному житті двері між кімнатами вже не є просто функціональними елементами. Якщо раніше міжкімнатні двері виконували лише практичну функцію, то сьогодні вони беруть участь у формуванні естетичного змісту інтер'єру. Зовсім не обов'язково вдаватися до радикальних засобів, щоб двері перетворити в художній твір. Професійні дизайнери мають ряд нескладних і оригінальних способів зробити двері основним елементом житлової композиції. Різноманітні стилістичні рішення додають міжкімнатним дверям неповторність. Завдяки особливому покриттю, красивому оформленню, вишуканому візерунку, вони можуть стати незалежним об'єктом інтер'єру, який викличе захват у присутніх.

Художній розпис дозволяє створювати натуральні шедеври живопису з міжкімнатних дверей. Справді, дверне полотно можна прикрасити кольоровими інтерпретаціями і різними сюжетами. Зокрема, орнаментна або мереживна класика, образне віддзеркалення фрагмента відомого полотна або художні варіації за сюжетом улюбленої книги. Важлива умова таких творчих експромтів – єдність із загальною стилістикою інтер'єру. При виборі дверей потрібно звертати увагу на кілька основних факторів, і далеко не останнім з них є колір дверного полотна. Якщо у вашій кімнаті переважають світлі тони, то оригінальним рішенням буде установка, наприклад, дверей контрастного кольору. Це буде виглядати дуже незвично. Єдина умова – в інтер'єрі має бути присутня хоча б одна деталь такого ж кольору, яка підтримає двері в стильовому рішенні[54,72].

Не втрачають своєї популярності двері зі скляними вставками самого різного типу. Так, скло може бути гладким або рифленим, прозорим, матовим або тонованим, дзеркальним, кольоровим або однотонним і так далі. В асортименті є варіанти на будь-який смак. Також затребуваними були і залишаються вітражі – ця цікава деталь стане справжньою «родзинкою» кімнати. Вітражі можуть бути різними. Двері між кімнатами можуть не тільки

добре виконувати призначені їм функції. Вони здатні зіграти повноцінну роль у формуванні естетичного сприйняття обстановки. Колись для цього їх покривали майстерним різьбленням, використовували різні накладні елементи[9,71]. Зараз можливості набагато ширші – є нові матеріали, технології їх обробки. Дизайнери володіють безліччю способів перетворення звичайних дверей у твір мистецтва. Завдяки цьому двері перетворюються в помітний, що притягує погляд, що викликає захоплення художній елемент інтер'єру. Сьогодні найпоширенішими способами досягти такого результату є розписи, вітражі, гравірування, глянсове покриття, і не тільки. Дверне полотно – майже те ж, що і полотно художника. А це дає необмежений простір для фантазії, можливість створити практично шедевр зі звичайних дверей.

1.2. Вплив предметної творчості на композицію інтер'єру.

Зміст дизайнерських концепцій зводиться до аналізу наступних моментів: процесів ускладнення технології дизайнерських виробів; перетворення дизайнерської науки в теоретичну базу виробництва; наукових знань при конструюванні, виготовленні і експлуатації дизайну; функцій дизайнера. Існуючі концепції дизайну, сутність його зводять до предметності, причинності, доцільності, вписаних, насамперед, у систему виробничої діяльності і функціонально-рольового спілкування; виявлення матеріального «тіла» дизайнерської культури в контексті екзистенційної комунікації, в контексті якої дизайн перетворюється на її інтелектуальну «душу», а дизайнерська інженерія – на її діяльнісне, вольове начало, яке підпорядковує «тіло» «душі». Технологічні знання в дизайнерській культурі є інструментальними цінностями, які детермінуються духовною ситуацією епохи, та носять не тільки утилітарний, але й естетичний характер, сприяючи гармонізації людини зі світом[25, с.210].

Таким чином, об'єктом дизайнерських концепцій є внутрішній духовний світ людини-творця, людини-дизайнера, і пов'язані з цим світом людські взаємовідносини, тобто світ духовної культури суспільства. Дух (і свій, і чужий) не може бути даний як річ, і тільки в знаковому вираженні може бути реалізованим в речах і для самого себе, і для інших. В дизайнерських концепціях вчений має справу з живим людським духом, оскільки життя людини наповнене думками і переживаннями, людину визначають проекти, плани, очікування. Життя людини здійснюється в точці неспівпадіння людини з самою собою, на межі, яка визначає те, що вона є, від того, ким вона хоче бути, і яка постійно долається особистістю. Людське буття ніколи не співпадає з самим собою, воно одночасно існує «в категоріях ще – небуття, в категоріях цілі і смислу». Філософія дизайну вивчає специфічну форму і функцію цієї індивідуальності[8,30]. Для дизайнера як суб'єкта мисленнєвої діяльності об'єктом виступає поза ним існуюче речове субстратне утворення, його емоційне відношення до цих речей, почуття і переживання, пов'язані з дизайном. Саме такий дизайнерський об'єкт освоюється мисленням, потім

дизайнер, завдяки своїй творчій діяльності, буде формувати дизайнерський образ. Якщо в такому образі абсолютизувати об'єкт і недооцінити емоції дизайнера-творця, то на виході будемо мати фактографізм ("реалізм"), позбавлений естетично-емоційного начала, якщо ж, навпаки, зводиться нанівець роль об'єкта, що знаходиться поза особистістю творця[54;с18].

Майстерність композиції полягає в умінні організувати окремі розрізнені предмети в єдине ціле. Така єдність при сприйнятті інтер'єру досягається продуманим розташуванням предметів з урахуванням їх форми, розмірів, кольору, фактури поверхні, а також особливих законів композиції. Створюючи будівлі, архітектори вибирають гармонійні поєднання розмірів окремих елементів, метрично і ритмічно вибудовують їх в ряди, використовуючи нюанс і контраст для виявлення деталей. Коли всі розміри частин будівлі відповідають людині і будівля не пригнічує нас своєю масою і грандіозністю деталей, її називають масштабною[26,с.56].

Пропорція – це співвідношення окремих розмірів предметів і явищ. Можна говорити про пропорції приміщення в плані, акцентуючи увагу на співвідношення довжини до ширини. Пропорції дверних прорізів, вікон, стін, меблів можуть вражати нас гармонійністю поєднання, або викликати незадоволеність. Форми цих елементів можуть бути вертикальними, горизонтальними або квадратними. Горизонтальні форми, висота яких значно менше довжини і ширини, сприймаються як стійкі, статичні. Вертикальні – підкреслюють висоту приміщень. Пропорційне відношення вертикальних і горизонтальних елементів у приміщенні визначають гармонійність простору, характер рішення інтер'єру. Пропорції перебувають у нерозривному зв'язку з такими поняттями, як масштаб і масштабність. Масштабність інтер'єру – це відповідність або відносна відповідність розмірів приміщень, меблів і окремих деталей розмірам людини. Якщо кажуть, що річ не масштабна, то мають на увазі співвідношення її розмірів з людиною або простором, в якому вона сприймається. Великий круглий стіл в дитячій кімнаті буде виглядати немасштабно і по відношенню до дітей, і по відношенню до меблів та інших

предметів інтер'єру дитячої. Масштабність – важливий засіб побудови композицій інтер'єру. Щоб кімната сприймалася просторіше, її можна доповнити безліччю дрібних деталей, елементів устаткування та оформлення, які створять враження великого приміщення. І навпаки, велику кімнату можна обладнати меблями з простими лаконічними формами, великими деталями, в обробці стін використовувати великі малюнки і, таким чином, створений інтер'єр додасть кімнаті інтимність і затишок, а приміщення буде здаватися значно менше натуральних розмірів[24,с.396].Симетрія і асиметрія – найважливіші характеристики досконалості і краси навколишніх форм. При вирішенні інтер'єру житлових приміщень, розміщення елементів меблів симетричне і асиметричне їх компонування на площині або в просторі дозволяє підкреслити важливість одних просторів та другорядність інших. Симетричні рішення виправдані, коли у композиції використовуються дві рівнозначні групи елементів – один головний і декілька другорядних, або коли необхідно підкреслити центр або лінію в приміщенні.

У сучасних умовах організації функціональних зон приміщень у вирішенні їх інтер'єрів використовуються асиметричні композиції. Вони будуються на поєднанні вертикалей і горизонталей, метру і ритму, динамічності і статичності форм і ліній[1, 68].

Засобом композиції є також закономірне повторення і чергування предметів. Існує два види повторності – метрична і ритмічна. Метрична – це повторність одного елемента через однакові відстані. Наприклад, картини одного розміру розміщують в одну лінію на рівній відстані один від одного. Метр дозволяє внести упорядкованість у складні просторові поєднання предметів. У кімнаті з різнохарактерними меблями та безліччю різномасштабних деталей можна використовувати метричні композиції у вирішенні оформлення стін, розміщення декору. Вертикальні декоративні смуги на поверхні стіни, виконані з допомогою шпалер або фарбування через рівні інтервали (60-120 см), значно поліпшать інтер'єр. Такого ж результату можна досягти за допомогою розміщення декоративної зелені, кераміки,

картин, фотографій і т.п.. Досліджуючи закони зорового сприйняття, психологи встановили певні закономірності композиційної побудови, які ми можна керуватися при вирішенні інтер'єру або просторової організації окремих його елементів[8,71].

У нашій дипломній роботі, ми розглядаємо такий елемент інтер'єру, як дерев'яні двері. Двері – щитова конструкція та її облаштування (коробка), яка перекриває чи звільняє отвір у стіні, що його відкривають, щоб входити – виходити. Двері призначені, щоб входити в будинок, сполучати приміщення, а також щоб евакуювати людей у разі виникнення якої-небудь небезпеки (аварії, пожежі тощо). Двері розрізняють на зовнішні і внутрішні, подвійні й одинарні. За числом дверних стулок двері бувають одностулкові, півторачні і двостулкові [30, с.117]. За способом відчинення можна виокремити: двері, що відчиняються в один або обидва боки; двері обертальні (турнікети); двері складані, відкотні і піднімні (шторні). Двері виробляють з дерева, металу, скла. Число дверей і їхні розміри визначають для кожного приміщення залежно від потрібної пропускарності та розмірів устаткування.

1.3. Двері як один зі стилеутворюючих елементів інтер'єру.

Для створення гармонійного простору, та розділення площі використовують міжкімнатні двері, які як і усі деталі є тим, що формують

інтер'єр. Вони вносять в приміщення певний шарм, сприяють створенню комфортного середовища. На наш погляд, двері в інтер'єрі відіграють провідну роль та займають одну з ключових позицій. Незважаючи на те що багато людей не приділяють цим конструкціям належної уваги, варто розуміти, що їх призначення полягає не тільки в ізоляції кімнати від всіх інших. Насправді це незамінний інструмент для підвищення комфорту, а також для того, щоб зробити інтер'єр ще більш виразним. На сьогоднішній день вони представлені у неймовірному асортименті, та можуть виконувати масу корисних функцій. Акцентування уваги на їхній важливості, на індивідуальності практично обов'язкове так як двері несуть в собі як практичне так і художнє значення. Можлива незліченна кількість комбінацій і варіантів поєднання. Звичайно що серед різноманіття призначення, форм, конструкцій, механізмів, матеріалів, видів і типів, напрямів, стилів, розмірів, кольорового рішення, фактур та всіляко можливого декору важко вибрати щось одне. Ми спробуємо дослідити співвідношення важливих елементів міжкімнатних та вхідних дверей, їхнє цільове призначення та естетичне навантаження.

Не кожен знає, яку важливу роль відіграють власне самі двері. Від їхнього зовнішнього вигляду і якості залежить не тільки загальне враження і оздоблення, а й комфорт в щоденній експлуатації. Перед тим, як приступити до безпосереднього вибору дверей, варто вивчити, які бувають міжкімнатні двері. На сьогоднішній день, вивчаючи асортимент, можна відзначити той факт, що він досить величезний і різноманітний. Для того, щоб зробити вибір, потрібно структурувати інформацію і розділити вироби на відповідні групи.

Розсувні міжкімнатні двері досить компактного розміру, по типу купейних міжкімнатних дверей. Рухаються за рахунок роликів паралельно стіні.

Розпашні міжкімнатні двері найбільш класичний варіант. Полотно дверей прикріплюється на петлі і приводиться в рух, або в обидві сторони, або в одну. Найчастіше цю нішу займають дерев'яні міжкімнатні двері. Такий тип механізму найбільш вдалий для хорошої звукоізоляції і збереження тепла в

кімнаті. Так само вони найбільш міцні і безпечні для експлуатації. До цієї ж категорії відносять розпашні двостулкові міжкімнатні двері. На думку майстрів розпашні дерев'яні вироби можна сміливо віднести до категорії кращих міжкімнатних дверей. Але, при установці варто враховувати необхідність місця для розмаху.

Складні міжкімнатні двері. Серед виробів цього виду виділяють два основних типи: міжкімнатні двері «книжка» і міжкімнатні двері «гармошка». Незважаючи на свою схожість і однаковий принцип дії, вони відрізняються кількістю робочих секцій. «Книжка» складається з 2-3 складових, а в міжкімнатних дверей «гармошка» їх може бути набагато більше. Рухаються двері на рейках і бігунку.

Двері з *поворотним механізмом* крутяться в будь-яку потрібну вам сторону і суттєво економлять простір в кімнаті, це напевно найбільш сучасний варіант.

Також один з головних критеріїв є матеріал, з яких вони виготовляються. Сучасні технології дозволяють виготовляти двері найчастіше з натуральних матеріалів, таких як :

ДВП. Використовуються для недорогих і простих дверей. По міцності і довговічності такі двері поступаються іншим матеріалам. Що ж стосується деревоволокнистих плит, то вони придатні для простих конструкцій, а колір полотна надають спеціальні барвники. На жаль, такі двері теж не можуть похвалитися стійкістю до негативних факторів і ексклюзивним дизайном.

МДФ. З його допомогою можна створювати дизайнерські двері складної форми. Покриття ламінується, або шпонується, що додає їм відтінок і фактуру натурального дерева. За співвідношенням «ціна-якість» такі двері вважаються золотою серединою, оскільки володіють вологостійкістю, міцністю і довговічністю експлуатації.

Масив найчастіше використовуються цільні дошки. Це найдорожчий матеріал, який має ряд особливостей. Перш за все, слід враховувати велику

вагу виробу, тому він вимагає спеціальних петель. В процесі експлуатації дерево може деформуватися, що призведе до зміни конфігурації.

Клеєний брус – це комбінований переклеєний масив, що отримується в процесі склеювання під тиском брусків з висушеної деревини, з якої попередньо вирізані всі сучки. Ця технологія є, на сьогоднішній день, найбільш сучасною. При цьому бруски підбираються таким чином, щоб напрямок волокон в кожному шарі був різним. Така технологія дозволяє в подальшому уникнути деформації дверного полотна (такі двері не «веде», вони не розсихаються і не тріскаються).

Скло – як основний матеріал дверного полотна використовується рідко. Найчастіше застосовуються скляні вставки з матового, вітражного, або прозорого скла для надання дерев'яній конструкції особливого шарму і неповторного дизайну [53, с. 96].

Важливе значення має колір виробу. Тон полотна вибирають в залежності від дизайну інтер'єру. Наприклад світлі відтінки дверей гармонійно виглядають в таких стилях інтер'єру, як прованс, класика, мінімалізм і кантрі. Сучасна стилістика, має на увазі використання більш темних кольорів для дверей, які підкреслюють лаконічність дизайну приміщення. Часто дизайнери підбирають колір міжкімнатних дверей не тільки в тон стін, підлоги, або меблів, а й віддають перевагу контрастним рішенням – наприклад, чорні двері на білій стіні та інше. Також є можливість комбінувати міжкімнатні дері зі склом різних відтінків.

Проаналізувавши вище сказане, ми отримали певні критерії, якими можна керуватися проектуючи інтер'єр приміщення. В залежності від того, які ж є основні мотиви оформлення підбирається дверна конструкція для інтер'єру будівель та акцентується увага на деталях. Дверні конструкції характеризуються такими показниками, що додають можливість втілити власну дизайнерську ідею, доповнити інтер'єр вагомим та важливим новаторським акцентом. Двері, які підкреслюють пишність та естетичність кімнати або ж приміщення, а не навпаки псують її зовнішній вигляд, повинні

гармонійно поєднувати в собі два головні критерії: мати естетичний вигляд та чудову якість. Сучасні міжкімнатні двері, які виготовленні з ексклюзивних матеріалів, гарантовано зроблять інтер'єр бездоганим та неповторним. Маючи чітку уяву та знання можна задовільнити свій смак, впевнено підібрати найкращий варіант для подальшого використання[72, с. 139].

РОЗДІЛ 2. ЗАДУМ І ПРОЕКТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

2.1. Задум та створення ескізної бази дипломної роботи.

Ідея щодо виробу з'явилась ще за довго до виконання. Прогулюючись по місту, ми звернули увагу на елементи інтер'єру, які були присутні в кожній споруді, вони були водночас однаковими, але й такими різними. Високі, низькі, широкі, вузькі, подвійні, розсувні, обертаючі навколо, з різноманітним

декором та максимально прості. Ми обговорювали та розглядали різні варіанти і вирішили зупинитися на дверному полотні. Ось навіть якщо згадати казки з дитинства, то і там двері завжди виконували якусь особливу місію. В жахах скрипіт дверей завжди передає емоцію переживання, страху, неочікуваності, насторожує і з давніх-давен людині здавалося, що існують двері в інший світ, світ духів і потойбічних явищ, які відділялися від нашого світу всього лише за допомогою знову ж загадкових дверей. Чарівних дверей, які вели в світ невідомого, зваблюючого. Інша справа, що не завжди очікування виправдовуються і недавнє бажане стає бажаним в реальності, зараз.

Чи завжди ми вміємо вчасно розпізнати, чого насправді хочемо, що зробить нас по-справжньому щасливими. Які ж двері все-таки відкрити. Ліворуч підеш, направо підеш ... і так далі. Вибір завжди складний, тому що важко відразу представити, що ж там чекає на тебе, за цими дверима. Але ж і буває так, що лиходійка-доля просто вирішила пожартувати і переплутала таблички на дверях. А ти вірячи у те, що бачиш з першого разу відкриваєш ті двері, на яких табличка привабливіша, і розписано більш детально зміст того, що очікує за заповітними дверима. Дуже важливо в житті визначитися, які двері відкривати, а які не варто, тому що закрити потім буде важко, а може й неможливо.

Двері – щитова конструкція та її облаштунки (коробка), яка перекриває чи звільняє отвір у стіні, щоб входити – виходити. Двері призначені, щоб входити в будинок, сполучати приміщення, а також щоб евакуювати людей у разі виникнення якої-небудь небезпеки (аварії, пожежі тощо). Двері бувають зовнішні внутрішні, подвійні й одинарні. За числом дверних стулок – одностулкові, півторачні двостулкові. За способом відчинення можна виокремити: двері, що відчиняються в один або обидва боки; двері обертальні (турнікети); двері складані, відкотні піднімні (шторні). Двері виробляють з дерева, металу, скла... У виробничих і складських будинках часто обладнують ворота для проїзду транспортних засобів, забезпечення механізації вантажно-розвантажувальних робіт тощо[39,75].

Дверне полотно – майже те ж, що і полотно художника. А це дає необмежений простір для фантазії, можливість створити практично шедевр зі звичайних дверей. Ознайомившись з літературними джерелами, ми зрозуміли, що вибір стилістики у нас безмежний, необхідно лише визначити їхню мету. Оскільки ми навчаємось на художньо-педагогічному факультеті то вирішили зробити двері, які будуть слугувати входом на кафедру образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, де постійно знаходяться творчі люди.

Центральним елементом нашої роботи являється палітра з пензлями, та супутніми творчими інструментами. Відразу виникає запитання, чому ми обрали саме палітру, адже вона являється найбільшим елементом роботи. Ми вирішили інтерпритувати палітру з душею митця. На нашу думку, все починається з дитинства, абсолютно усім діткам цікаво щось помалювати, мова йде ще про тих, які ось тільки навчилися тримати ручку в руці, і ще не вміють писати, але вони можуть малювати, і часто по дитячих малюнках можна побачити, про що вона думає. Також в більшості людей при слові «митець» першою асоціацією являється палітра, адже вона найбільш впізнана та найбільш вживана. На нашу думку простота має доповнюватись супутніми мистецькими інструментами, які цілісно закомпоновані та мають візуально полегшити складні рапортні елементи.

2.2. Образні асоціації та пошук композиції художнього твору.

Поняття «композиція» зазвичай вживається у двох значеннях. З одного боку, композиція – це побудова художнього твору, яка обумовлена його змістом, призначенням і характером. А з іншого боку композицією називають і сам твір, тобто кінцевий результат діяльності художника [26,с.19]. Отже, три головні формальні ознаки композиції: цілісність; підпорядкованість другорядного головному, тобто наявність домінанти; врівноваженість. Цілісність – це якщо зображення або предмет цілком охоплюються поглядом як єдине ціле, явно не розпадається на окремі самостійні частини[42,с.33]. Цілісність не можна розуміти як неодмінно

якийсь спаяний моноліт; це відчуття складніше, між елементами композиції можуть бути проміжки, прогалини, але все-таки тяжіння елементів один до одного, їх взаємопроникнення візуально виділяють зображення або предмет з навколишнього простору. Вона може бути в компонованні картини по відношенню до рами, може бути як колористичне пляма всієї картини по відношенню до поля стіни, а може бути і всередині зображення, щоб предмет або фігура не розпадалися на окремі випадкові плями. Підпорядкованість другорядного головному (наявність домінанти) [36,с.72].

Головним елементомнашої композиції являється коло, в яке вписана палітра з пензлями. Центр зазвичай відразу впадає в очі, саме йому, головному, служать всіінші, другорядні, елементи, а саме рапортні елементи, відтіняючи, виділяючи або направляючи погляд при розгляданні твору. Це смисловий центр композиції. Дипломна робота має три виміри (довжину, ширину і висоту), тобто параметри, які характеризують об'єм взагалі. Протягом століть існування об'ємної композиції змінювались художні пластичні принципи. Віддаючи перевагу тим чи іншим стилям, велися пошуки нових матеріалів і способів їх виготовлення, але закони гармонії і краси залишалися незмінними. Засоби гармонії, за допомогою яких художники досягали найкращих результатів, і понині залишилися тими ж. Композиція є одним з основних організуючих компонентів кожного художнього твору [26,с.56]. Адже твір мистецтва, також художній твір – об'єкт, що володіє естетичною цінністю; матеріальний продукт художньої творчості (мистецтва), свідомої діяльності людини. Саме композиція надає йому цілісність, підпорядковує його елементи один одному цілому.

Наш художній твір є симетричним, адже симетричність об'ємної композиції надає їй врівноваженість, що є дуже важливим для створення утилітарних предметів, а також статичність, за допомогою якої можна організувати акцент об'єму в «рухомому» просторі. Робота має статичну рівновагу. Уцентральній частині нашої роботи присутня певна спрощеність, (художня стилістика, для якої характерні спрощені форми, локальні, чисті

кольори, відсутність повітряної перспективи та інших ознак академізму) але дотримані всі пропорції, завдяки цьому, нам вдалося створити мистецький твір, що максимально відповідає законам гармонії і естетичним потребам людини. Застосування певних пропорційних відношень надало велику виразність художньому образу, глибше розкрило його. Пропорції (зв'язки частин і цілого) – один з найважливіших засобів гармонізації. Під пропорцією розуміється відношення частин цілого між собою і цим цілим. Вибір та використання такого засобу гармонізації, як пропорції, дозволяє художнику створювати роботу, що максимально відповідає законам гармонії і естетичним потребам людини [36,с.47]. Застосування певних пропорційних відношень може надати велику виразність художньому образу, глибше розкрити його. Необхідно сказати, що проблема пропорцій – одна з найскладніших художніх проблем, що вимагають осмислення. Щоб створити гармонійний, цілісний твір, необхідно було вивчити та опрацювати ретельно джерельну базу: відвідати художні виставки, переглянути наукові фільми, репрезентації...

Декоративний твір є цілісним, це виражено в єдності пластичного рішення, образного і змістового розкриття теми, в єдності формоутворення і фактурного рішення. У дипломній роботі присутній ритм. Він буває простим, коли змінюється якась одна закономірність (форма, колір, фактура або відстань між елементами), і складним, коли зміни відбуваються відразу за декількома параметрами. Наприклад, змінюється конфігурація форми і відбувається насичення за кольором, або змінюється відстань між елементами і одночасно зменшується форма, яка також змінює свою фактурну характеристику. Ритм не лише збагачує композицію, але й допомагає її організувати. Без нього важко обійтися як в площинній композиції, так і в об'ємно-просторовій. Він може бути виражений за допомогою всіх образотворчих засобів: існують ритми форм (точки, лінії, плями та їх поєднання), ритми кольору (ахроматичні та хроматичні), ритми виражені фактурою. В одній композиції може виявитися велика кількість композиційних елементів, побудованих на ритмі, що розвиваються відносно

один одного паралельно, перетинаючись або навіть рухаючись в протилежному напрямку. Знання закономірностей ритмічної побудови багато в чому вирішує проблеми створення композицій будь-якого виду, їх єдності і підпорядкування, рівноваги як цілого твору, так і його частин [76,с 69].

Елементи є врівноваженими та спокійними, адже рівновага залежить від розташування основних мас композиції, від організації композиційного центру, від пластичної і ритмічної побудови композиції, від її пропорції, від колірних, тональних і фактурних відносин окремих частин між собою і цілим і т. ін. Рівновага проявляється по-різному в симетричних і асиметричних композиціях. Людина завжди тяжіє до рівноваги форм, що створює повніший психологічний комфорт, гармонію проживання в предметно-просторовому середовищі. Урівноважити симетричну композицію набагато легше, ніж асиметричну, і досягається це простішими засобами, оскільки симетрія вже створює передумови для композиційної рівноваги.

Вдало знайдена симетрична композиція сприймається легко, незважаючи на складність її побудови. Асиметрична ж, часом, потребує тривалішого осмислення і розкривається поступово. Проте, твердження, що симетрична композиція є виразнішою – неправомірне. Історія мистецтв доводить, що асиметрично побудовані за законами гармонії композиції ніяк не поступаються виразністю, з погляду художньої цінності, симетричним. Закон єдності і субпідрядності. У художньому творі образ виступає на перший план, і через нього пізнається значення, думка, ідея. Художній образ – особлива форма естетичного освоєння світу, за якої зберігається його предметно-чуттєвий характер, його цілісність, життєвість [35,с. 172].

2.3. Проектна частина та загальні художні вирішення.

Оскільки у нас колективна робота, то над ескізами ми працювали разом. Через ознайомлення з мистецькими художніми творами, та роботами відомих майстрів, письменників та художників, перегляд декоративно-прикладних зразків, аналізуючи та обмірковуючи колективно, ми дійшли до ряду графічних ескізів та промалювали поетапну роботу усіх елементів. Під час роботи над ескізами ми не одноразово зверталися до книг з філософії, психології, художньої літератури, мистецтвознавчої літератури для пошуку ідейного образу.

В ході роботи ескізи частково змінюються, корегуються методом спроб та помилок, з метою дійти до цілісно скомпонованого художнього виробу.

Важливим було завдання ретельно підготуватись до елемента з вітражем, так як досвіду роботи з склом у нас не багато, необхідно опрацювати пробні зразки з метою розуміння та підбирання необхідних якісних матеріалів та інструментів, тому на цю частину роботи було промальовано ще ряд ескізів. Ці знання нам знадобилися, як на цьому етапі, так і в подальшій роботі.

Важливу функцію у нашій роботі відіграє конструкція, стиль та загальний цілісний образ дверей, адже якщо ці елементи не будуть достатньо продуманими, завершений виріб може виглядати невдало. Ми довго думали, експериментували, аналізували, вивчали особливості різних стилів та наших можливостей, особливості дверних конструкцій, механізмів, видів, типів усіх доступних нам варіантів. Адже в різних джерелах, відомих прикладах використовуються різні форми та методи. Нашим завданням було створення цілісного механізму, який буде діяти, нести якісне цільове призначення, виконувати роль прикраси та доповнення загального інтер'єру, збагачувати приміщення, демонструвати ідею та надихати глядача на нові творчі роботи, думки, викликати емоції та навіювати роздуми.

Після тривалого ескізного пошуку, під час якого ми ретельно дослідили нашу тему в графічних ескізах, постає наступне завдання, а саме – виконання проекту. Проект дає можливість уявити сторонньому глядачу реальний результат майбутньої роботи. Для виконання проекту нам знадобляться набуті нами знання, вміння та навички з кольорознавства та композиції.

Будь-яке зображення є цікавим і змістовним тільки тоді, коли правильно знайдена композиція. Особливу увагу доводиться приділяти врівноваженості в композиціях. Тому для роботи над проектною частиною є дуже важливий етап роботи як правильне «композиційне» розміщення малюнку на проекті.

Проект – це останній етап роботи над ескізами. При виконанні проекту ми формуємо наш мистецький смак користуючись знаннями із композиції, кольорознавства, рисунку, живопису, комп'ютерної графіки, анатомії та інших дисциплін з фаху. Щоб створити гармонійний, цілісний твір, необхідно

було вивчити та опрацювати ретельно джерела та літературу, відвідати художні виставки, наукові фільми, репрезентації. Вдало знайдена симетрична композиція сприймається легко, незважаючи на складність її побудови.

РОЗДІЛ 3. ТЕХНОЛОГІЯ ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ В МАТЕРІАЛІ

3.1. Технологічні етапи та важливі аспекти виконання роботи в матеріалі.

Для виготовлення дверного полотна необхідно мати досвід з обробки деревини та її заготівлі, а також певні знання, такі як:

- Основні властивості деревини, її породи та види і способи обробки;
- Правила користування електроінструментом;
- Способи виготовлення з'єднань і складання елементів столярних виробів;

Всі розміри повинні вимірюватись ретельно, інакше робота буде виконуватись марно.

Отож, для виготовлення дверей нам потрібна деревина. Відомо, що за твердістю породи дерева поділяють на м'які (липа, осика, вільха, тополя, сосна, ялина, шовковиця); середньої твердості (береза, верба, горіх, черешня) і тверді (клен, дуб, бук, в'яз, тис, акація, явір, груша, слива, яблуня та ін.). Твердість деревини залежить також від її вологості та напрямку зрізу: найбільшу твердість має торцевий зріз, найменшу – радіальний. На

декоративні якості деревини впливають колір, фактура і текстура. Тому ми, перш за все, визначились із породою дерева, з яким працюватимемо. Вагались між дубом, липою, горіхом та вільхою. Дуб масивний та важкий в обробці, також цей матеріал дуже дорогий. Липа м'яка і у використанні як дверне полотно з цієї породи не дає гарантій довговічності. Тому ми зупинились на вільхі.

Вільха – екологічно чистий і довговічний матеріал. Даний вид деревини проходить декілька видів термічної обробки, в тому числі, до крайнього ступеня – сушіння. Порода м'яка та в'язка. При виготовленні виробу не розтріскається на шпори і не сколюються при роботі – добре різьбиться. Також за допомогою лаку, палітури або морілки можна надавати різний ефект. Вільха є пружною, у неї малопомітні прошарування. Будову деревина має щільну. Також великою перевагою роботи з даною породою є те, що вона не вибирає сторонніх запахів, є не алергенним продуктом.

Важливим є й те, що для виготовлення дверей з дерева зазвичай використовують підготовлені, просушені дошки. Дошка не повинна мати надто великих сучків, а структура волокон повинна бути оптимально рівною. Слід звернути увагу на наявність синяви на поверхні, яка свідчить про те, що матеріал вже потроху почав пріти, тому його використання буде небажаним. Для повної впевненості у деревині, необхідно правильно організувати процес її ретельного просушування. Кожна дошка укладається на спеціальні прокладки, адже волога має вийти з волокон абсолютно безперешкодно. В іншому випадку можливе утворення цвілі, яка завдасть матеріалу непоправної шкоди, що згодом негативно проявиться під час експлуатації готового виробу.

Наступний етап – нарізка деревини в потрібний нам розмір. Далі обробка матеріалу з видаленням ділянок з вадами (сучки, тріщини). За допомогою пилорами розпустили необрізану дошку з обов'язковим фрезеруванням шипів. Потім калібрували бруски, з готового матеріалу зібрали дверну коробку і полотно, використовуючи при цьому клей (KostocolD4000). Даний тип клею є вологостійким і використовується як для внутрішніх, так і для зовнішніх робіт.

Далі за ескізом, у якому позначаються основні частинки і місця де наноситиметься різьба, почали підговчий етап для перенесення основних елементів різблення. За допомогою набору для креслення зображення перенесли на міліметровий папір, заздалегідь прорахувавши точну кількість повторів елемента (рослинного орнаменту).

Оскількинаш рослинний орнамент є рапортом, то вирішили виготовити трафарет із міцного щільного. Опісля, паперові та пластмасові лекала закріпили на дерев'яну основу, яка була розмічена з урахуванням бортів і відступів. Обережно переносили, намагаючись точно передати малюнок, і приступили до поправок.

Наступний етап – фрезерування елементів різьби. Фрезерування – це процес механічної обробки з обертальним головним рухом різання при постійному радіусі траєкторії багатолезового інструмента. Фрезерування різьби виконують на спеціальних, а також на універсально-фрезерних верстатах. Такий спосіб використовують для попереднього нарізання різьби з подальшою її обробкою на токарному верстаті. Існує два способи фрезерування – дисковими фрезами та груповими фрезами. Фрагменти, які піддавались фрезеруванню, ми заздалегідь легко затемнили олівцем.

Для подальшої різьби необхідні стамески. Стамеска – це ручний різальний столярно-теслярський інструмент. Використовується для видовбування отворів і заглиблень у деревині, зачищення, підрізання, зачищення пазів, зняття фасок, різблення. Для різблення необхідно декілька видів стамесок, наприклад такі як:

- радіусна стамеска (церазик) – це стамеска з профілем, що має в поперечному перерізі форму дуги кола, наприклад, у стамески під номером 20/2-1 ширина полотна становить половину кола діаметром 20мм (позначення 20/2), а остання цифра – 1 – товщина різця в 1мм;
- плоска стамеска – стамеска, що має прямий, плоский поперечний профіль, різці розрізняються за шириною і товщиною полотна і формою різальної кромки леза, яка може бути косою або прямою;

- коробчаста стамеска – плоска пряма стамеска з бортиками різної висоти;
- кутикова стамеска – стамеска з профілем у вигляді кута, латинської літери «V», розмір таких різців визначається висотою сторони кута інструмента, а також величиною кута між сторонами;
- пряма стамеска– стамеска із прямим, як лінійка, полотном без будь-яких вигинів;
- клюкарза– стамеска, яка має досить різкий поздовжній вигин лева;
- вигнута стамеска– стамеска, що має поздовжній вигин лева, але, на відміну від клюкарзи, у неї вигнуте все полотно.[10,11,54].

Етап різьблення один із найважливіших, адже необхідно якнайточніше передати свій задум відповідно до основного ескізу. Вирізавши рослинний орнамент, приступили до наступного елементу – центру композиції, вписаного в коло. Працювали з повною зосередженістю та з уявою нашого майбутнього твору. На нашу думку, композиційний центр із зображенням палітри являється душею даної роботи. Важливий етап прорізання палітри з пензлями доповнювався орнаментом рослинної тематики на стійці та поперечинах.

Наступний етап роботи – підбір фурнітури. До найбільш важливих елементів дверної фурнітури відносять дверні ручки. Причина складності їх вибору полягає у функціональному призначенні. Окрім того, що вона допомагає відчинити двері, є ще безліч факторів, за які вона відповідає: створення стилю, декорування дверей, прикрашальний елемент. Наступним не менш важливим елементом є завіси. Їхня функція – зручне відкривання дверей. При виборі звернули увагу на метал з якого виготовлена фурнітура (латунь, сталь...). Ми обрали ті, що були якіснішими. Напевно найважливішою фурнітурою у дверях є замок. До вибору якого потрібно підійти з відповідальністю. Є багато видів замків. Основні є сувальдні й циліндричні. Сувальдні замки – складаються з невеликих пластин округлої форми з пазами, забезпечують надійність та секретність замка. Підібрати ключ до такого замка дуже важко, отже до зламу він є надзвичайно стійким. Циліндричний замок – робочою частиною є циліндр як основний елемент. Даний вид замків є стійким

до відмички, однак зловмисники ключ підберуть легше.Зробивши відмітки на дверях, вирізали місця для кріплення фурнітури і залишили до наступного етапу.

Є безліч засобів, якими покривають двері: прозорі і напівпрозорі лаки, акриловий лак, поліефіри і нітролаки, покривні фарби наприклад алкідна емаль. Перед тим, як наносити будь-який захист потрібно добре відшліфувати двері.Саме й це ми і зробили.Спочатку пройшлись великим зерном, пізніше малим. Особливу увагу приділили фігурним краям. За технологією фарбування потрібно наносити в декілька шарів. Після повного висихання встановили фурнітуру.

3.2. Проведення розрахунків витрат для виготовлення творчої роботи.

Робота в матеріалі потребувала певних витрат тому ми провели необхідний розрахунок:

Назва	Ціна
Деревина	4000 грн
Столярні роботи	4000 грн
Клей	80 грн.
Шліф. папір	96 грн.
Нождачні круги	65 грн.
Фрези	620 грн.
Папір для лекал	92 грн.
Скло	580 грн.
Фурнітура:	
Замок	451 грн.
Ручка	400 грн.
Завіси (петлі)	360 грн.
Шпингалети	120 грн.
Полеуретановий силлер	217 грн.

Полеуретановий затверджувач	375 грн.
Полеуритановий лак напівматовий	320 грн.
Концентрована морилка	1116 грн.
Розчинник	78 грн.
Подушка образивна	60 грн.
Скотч Брайт	33 грн.
Електроенергія (3 місяці по 170 кубів)	1061 грн.
Демонтаж	200 грн.
Монтаж	400 грн.
Загальні витрати	14 724 грн.

Окрім матеріальних витрат, робота має художню цінність. Ціна даної роботи виражена в грошовому еквіваленті, може складати 30 000 гривень. В результаті загальна вартість становить 44 724 гривень.

ВИСНОВКИ

У пояснювальній записці до дипломної роботи наведено теоретичне узагальнення актуального питання творчих інтерпретацій в елементах інтер'єру громадських приміщень (на прикладі декоративної композиції «Людського буття таємниці в душі своїй я відкриваю») і представлено його практичне вирішення у вигляді дверного полотна з елементами декоративно-прикладного мистецтва.

Результати проведеного дослідження засвідчили розв'язання поставлених задач і дали підстави для формулювання таких *висновків*:

1. З'ясовано стан дослідженості проблеми у фаховій теорії та мистецькій практиці. Здійснений аналіз філософської, культурологічної, психолого-педагогічної літератури з даної проблеми свідчить про її інтегративність, що виявляється в різних підходах до тлумачення основних понять. Переконалися в тому, що значення дизайну як компоненти образотворчого мистецтва набуває сьогодні особливої актуальності в умовах розбудови європейських суспільств знань, суспільств інформаційних, постіндустріальних. У новому суспільстві інформація, якою досягається гармонійне поєднання краси і доцільності, набуває значення конкурентноспроможного продукту.

2. Дослідивши науковий та художній матеріал стосовно обраної теми, була розроблена ескізна база з якої затвердили остаточний ескіз. Виконана проектна частина роботи, а саме чітко вивчено всі деталі та їх розрахунок в

масштабі 1:1. На основі чого виконано творчу роботу в матеріалі, застосовуючи всі необхідні технологічні операції.

3. Проведено економічні розрахунки, де визначено собівартість роботи в матеріалі та її мистецьку цінність. Всі етапи виконання роботи були заздалегідь продумані, а робота колективна, тому все задумане реалізувалось. Досліджено засоби формотворення інтер'єру громадських приміщень з інтерпритацією філософської ідеї. Дотримані всі пропорції, завдяки цьому, нам вдалося створити мистецький твір, що максимально відповідає законам гармонії і естетичним потребам людини. Застосування певних пропорційних відношень надало велику виразність художньому образу, глибше розкрило його.

Робота виконана у двох частинах: робота в матеріалі і пояснювальна записка. Робота в матеріалі виконана однією із художніх технік, а саме різьбою по дереву.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абызов В. А. Архитектура общественных зданий с гибкой планировкой / В. А. Абызов, В. В. Куцевич. — К. : Будівельник, 1990. — 112 с.
2. Агранович-Пономарева Е. С. / Е. С. Агранович-Пономарева, Н.И. Аладова. Интерьер и предметный дизайн жилых зданий. — 2-е изд. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2006. — 348 с. — (Высшее образование)
3. Адамс С. Движение искусств и ремесел / С. Адамс. — М. : Радуга, 2000. — 128 с.
4. Адамчик М. «Дизайн и основы композиции в дизайнерском творчестве и фотографии»/ М. В. Адамчик. — Минск: Харвест, 2010. — 219 с.
5. Антонович Є. А. Декоративно-прикладне мистецтво : навч. посіб. для студ. пед. ін-тів / Є. А. Антонович, Р. В. Захарчук-Чугай, М. Є. Станкевич. — Львів : Світ, 1992. — 270 с.
6. Антонович С."Декоративне прикладне мистецтво". С.Антонович, Р.В.Захарчук-Чугай, М.Є.Станкевич. - Львів, 1992.
7. Берклі Джордж // Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (голова редколегії) та ін. ; Л. В. Озадовська, Н. П. Поліщук (наукові редактори) ; І. О. Покаржевська (художнє оформлення). — Київ : Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України : Абрис, 2002. — 742 с.
8. Білий В. Проблема формування творчої особистості у галузі декоративно-вжиткового мистецтва у контексті глобалізації сучасних

- художніх процесів (на прикладі Косівського осередка художньої обробки дерева) // Вісник ХДАДМ10.
9. Білодід Ю. М. Основи дизайну : навч. посіб. / Ю. М. Білодід, О. П. Поліщук. — К. : Парапан, 2004. — 240 с.
  10. Бірюков М. Косівські різьб'ярі. — Л.: Кн.-журн. вид-во, 1954. — 32 с.
  11. Будзан А. Ф. Різьба по дереву в Західних областях України. — Київ, 1960.
  12. Вечерський В.В., Немировський О.О. Растреллі Варфоломій Варфоломійович // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. — К. : Наук. думка, 2012. — Т. 9 : Прил — С. — С. 137. — 944 с.
  13. Власюк О. Світоглядний потенціал народного мистецтва / О. Власюк // Нова педагогічна думка. – 2007. – № 4. – С. 152–154.
  14. Ганжа М. В. Естетичне виховання засобами дизайну в педагогічній теорії та виховній практиці зарубіжних країн / М. В. Ганжа // Вісник кафедри педагогіки початкової освіти РДГУ. – Рівне, 2011. – Вип. 4. – С. 47-48.
  15. Ганжа М.В. Композиція в декоративно-прикладному мистецтві (етнодизайн). Навчальний посібник / М.В. Ганжа – Рівне: РДГУ, 2017. – 102с.
  16. Ганжа М.В. Мистецтво дизайну в освітньому середовищі Нової української школи/ М. В. Ганжа // Інноваційна педагогіка. – 2019. – Вип.13 Т.2. – С. 77-81
  17. Ганжа М.В. Мистецтво дизайну в освітньому середовищі як засіб естетичного виховання особистості/ М. В. Ганжа // Нова пед. думка. – 2018. -№1(93). – С. 171-174
  18. Ганжа М.В. Практикум з методології і методів наукових досліджень за професійним спрямуванням : метод. реком. / М. В. Ганжа. – Рівне, 2019. – 18 с.

- 19.Ганжа М. В. Естетичне виховання засобами дизайну в історико-педагогічному вимірі / М. В. Ганжа // Нова пед. думка. – 2010. – № 4. – С. 128-132.
- 20.Ганжа М. В. Організація саморозвитку креативності майбутнього вчителя початкових класів / М. В. Ганжа // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти : зб. наук. праць : наук. записки РДГУ. Вип.33 / РДГУ ; [редкол.: І. М. Хом'як, М. С. Янцур, І. Д. Бех та ін.]. – Рівне : [РДГУ], 2006. – С. 35-38.
- 21.Ганжа М. В. Теоретичні основи курсу «Художня праця» в початковій школі : метод. реком. / М. В. Ганжа. – Рівне, 2004. – 42 с.
- 22.Ганжа М. В. Дизайн-діяльність як фактор естетичного виховання та духовного розвитку молодшого школяра / М. В. Ганжа // Науковий вісник Кременецького обласного гуманітарно-педагогічного інституту ім. Т. Шевченка. Кременець : ВЦ КОГПІ. Серія: Педагогіка, 2015. – Вип. 4. – С.126-133
- 23.Гидион З. Пространство, время, архитектура / З. Гидион ; сокр. пер. с нем. М. В. Леонене, И. Л. Черня. — 3-е изд.— М. : Стройиздат, 1984. — 455с.
- 24.Глазычев В. Л. О дизайне: Очерки по теории и практике дизайна на Западе / В. Л. Глазычев. – М. : Искусство, 1970. – 192 с.
- 25.Голубева О. Основы композиции / Голубева О. Л. — М.«Искусство», 2004.
- 26.Гуцульська різьба. Візуально-морфологічні закономірності орнаменту: теорія і практика: [монографія] / І. А. Юрченко; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2011. – 368 с.: іл. – Бібліогр.: с. 297-303 (205 назв).
- 27.Гізель Інокентій // Українська мала енциклопедія : 16 кн. : у 8 т. / проф. Є. Онацький. — Накладом Адміністрації УАПЦ в Аргентині. — Буенос-Айрес, 1958. — Т. 1, кн. II : Літери В — Г. — С. 294.

28. Даниленко В. Дизайн України у світовому контексті художньо-проектної культури. — Х. : ХДАДМ — «Колорит», 2005. — 243 с.
29. Даниленко В. Дизайн центрально-східної Європи / В. Даниленко. — Х. : ХДАДМ, 2009. — 171 с.
30. Даниленко В. Я. Дизайн : підруч. / В. Я. Даниленко. — Х. : ХДАДМ, 2003. — 320 с.
31. ДБН В.2.2-15-2005. Житлові будинки. Основні положення. — К. : Держбуд України, 2005. — 36 с.
32. ДБН В.2.2-9-99. Громадські будівлі та споруди. Основні положення. — К. : Держбуд України, 1999. — 47 с.
33. Декоративно - ужиткове мистецтво : словник. / Я. П. Запаско, І. В. Голод, В. І. Білик та ін.; М-во освіти і науки України; Львів. академія мистецтв. Наук. дослід. сектор, каф. історії і теорії мистецтва; за заг. ред. Я. П. Запаска. — Львів : Афіша, 2000.
34. Ежов В. И. Архитектура общественных зданий и комплексов / В. И. Ежов, С. В. Ежов, Д. В. Ежов // под общ. ред. д-ра арх., проф. В. И. Ежова. — К. : ВИСТКА, 2006. — 380 с.
35. Иттен Иоханес. Искусство формы / Иттен Иоханес // пер. с нем. и предисл. Л. Монаховой. — М. : Изд. Д. Аронов, 2001. — 136 с.
36. Ідак Ю. «Основи об'ємно-просторової композиції : навч. посіб. / Ю. В. Ідак, Т. М. Клименюк, О. Й. Лясковський; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Львів. політехніка". — Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2014. — 212 с. : іл. — Бібліогр.: с. 207-209 (55 назв).
37. Кара-Васильєва Т. В. Декоративне мистецтво України ХХ століття : у пошуках "великого стилю" / Т. В. Кара-Васильєва, З. А. Чегусова. — Київ : Либідь, 2005. — 278 с. : іл.
38. Кастель М. Міф про Версаче: Біографія/Пер. з іт. А.Борісовою. СПб.: Азбука-классика, 2008. 352 с.
39. Кес Д. Стили мебели / Д. Кес. — Будапешт, 1981. — 270 с.

40. Кириченко М. А. Український народний декоративний розпис : навч. посіб. / М. А. Кириченко. – Київ : Знання-Прес, 2006. – 228 с. : іл.
41. Кликс Р. Р. Художественное проектирование экспозиций / Р.Р. Кликс. — М. : Высш. шк., 1978. — 172 с.
42. Клименюк Т. «Креслення, рисунок, композиція» : навч. посіб. / Т. М. Клименюк ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2012. – 344 с. : іл. – Бібліогр.: с. 336 (11 назв).
43. Композиция в современной архитектуре / ред. коллегия Л.И. Кириллова, И.А. Покровский, И.Е. Рожин. — М. : Стройиздат, 1973. — 188 с.
44. Кремень В. Г., Філософія: мислителі, ідеї, концепції: Підручник / Кремень В. Г., Ільїн В. В. — К.: Книга, 2005. — 528 с.
45. Культура і побут населення України. — Київ: «Либідь», 1991.
46. Литвинов В. Д. Прокопович Феофан // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. — К. : Наук. думка, 2012. — Т. 9 : Прил — С. — С. 27. — 944 с.
47. Нешумов Б.В. Художественное проектирование / [Б. В. Нешумов, Е. Д. Щедрин, Г. Б. Минервин и др.] ; под ред.: Б. В. Нешумова, Е. Д. Щедрина. – М. : Просвещение, 1979. – 175 с.
48. Олійник Л. В. "Книга души, нарицаемая злото" в контексті проповідницької прози Петра Могили / Л. В. Олійник // Актуальні проблеми філології та перекладознавства. - 2019. - Вип. 16. - С. 136-141.
49. Платон Сочинения в четырех томах. Т. 2 / Под общ. ред. А. Ф. Лосева и В. Ф. Асмуса; Пер. с древнегреч. — СПб.: Изд-во С.-Петербур. ун-та: «Изд-во Олега Абышко», 2007.— 626 с.
50. Постников Н.О. Графический дизайн в системе эстетического воспитания и художественного образования школьников среднего и старшего подросткового возраста на уроках изобразительного

- искусства: дис...канд. пед. наук: 13.00.02 / Н.О. Постников. - Москва, 1995. - 244 с.
51. Раппе Т. В. Западноевропейское прикладное искусство XVI—XVIII веков (West European applied arts in the 16th-18th centuries): из собрания Эрмитажа. — СПб., Славия, 1996. С. 142.
52. Раппе Т. В. Мебель Томаса Чиппендейла // Декоративное искусство СССР, № 2, 1980. С. 34.
53. Різьбярі Коломийщини Обл. видав. «Галичина» / Каталог виставки. 1992 р.
54. Рунге В. Ф. Эргономика и оборудование интерьера : учеб. пособие / В. Ф. Рунге. — М. : Архитектура, 2005. — 160 с.
55. Рыжов К. В. Сто великих изобретений / К. В. Рыжов. — М. : Вече, 2000. — 528 с.
56. Сковорода Г. С. Збірник творів. – К.: Знання, 1995. – 456 с.
57. Славко І. "Різьба по дереву та випилювання лобзиком". І.А.Славко, М.О.Захаров. - Київ, 1958.
58. Соколов Ю. "Художнє випалювання". Ю.Соколов. - Москва, 1987.
59. Соломченко О. Г. Гуцульське народне мистецтво і його майстри. Серії № 1, № 16. — Київ, 1959.
60. Степанов О. Психологічна енциклопедія / авт.-упор. О. Степанов. – К. : Академ. видав, 2006. – 424 с.
61. Творчістю та наукою утверджуємо/Упор. С. І. Шевчук.-Рівне: Вінинські обереги, 2013,2013.-204.с.+ іл.
62. Тименко В. П. Початкова дизайн-освіта: теорія і практика формування конструктивних умінь особистості : монографія / В. П. Тименко. – К. : Пед. думка, 2007. – 381 с.
63. Тищенко О. Р. Історія декоративно-прикладного мистецтва України (XIII – XVIII ст.): навч. посіб. для студ. вузів мистецтв та культури / О. Р. Тищенко. – Київ: Либідь, 1992. – 191 с.: іл.

- 64.Ткачѳв В. Н. Архитектурный дизайн (Функциональные и художественные основы проектирования) : учеб. пособие / В. Н. Ткачѳв. — М. : Архитектура. 2006. — 352 с.
- 65.Трегуб Н.Є. Етностилізації як напрямок дизайн-освітимеблярів ХДАДМ / Н.Є. Трегуб // Вісник ХДАДМ. — Х. : ХДАДМ, 2007, № 6. — С. 174-179.
- 66.Уманцев Ф. С. Мистецтво давньої України: іст. нарис / Ф. С. Уманцев. — Київ : Либідь, 2002. — 328 с.
- 67.Хан-Магомедов С. О. Архитектура Советского авангарда : в 2 кн.; кн. 1. Проблемы формообразования. Мастера и течения / С. О. ХанМагомедов. — М. : Стройиздат, 1996. — 709 с.
- 68.Хан-Магомедов С. О. Пионеры советского дизайна / С. О. ХанМагомедов. — М. : Галарт, 1995. — 424 с.
- 69.Харди У. Путеводитель по стилю «Ар-нуво» / У. Харди ; пер. с англ. Т. Бондарук, М. Ламути. — М. : Радуга, 1998. — 128 с.
- 70.Харенберг Б. Хроника человечества / Б. Харенберг. — М. : Большая энцикл., 1996. — 1200 с.
- 71.Харпер К. Ваш дом. Стили интерьера / К. Харпер. — М. : Кладезь-букс, 2005. — 223 с.
- 72.Холмянский Л. М. Дизайн : учеб. пособие / Л. М. Холмянский, А.С. Щипанов. — М. : Просвещение, 1985. — 240 с. 40. Шимко В. Т. Архитектурно-дизайнерское проектирование : учеб. пособие / В. Т. Шимко. — М. : Архитектура, 2004. — 296 с.
- 73.Шевчук Т. О. Формування емоційно-почуттєвої сфери молодших школярів у художньо-ігровій діяльності : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07- теорія і методика виховання / Т. О. Шевчук. — К., 2000. — 21 с.
- 74.Шпара П. Е. Техническая эстетика и основы художественного проектирования : підруч. — К. : Вища шк., 1989. — 296 с.

- 75.Шумега С. С. Дизайн : навч. посіб. / С. С. Шумега. — К. : Центр навч. літератури, 2004. — 300 с.
- 76.Яремків М.М. Композиція: творчі основи зображення / М.М.Яремків – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – 112с.